

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

cooperare
germană
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

RAPORT PRIVIRE LA PERCEPȚIA CORUPȚIEI ÎN SECTORUL MEDICAL DIN RAIOANELE CRIULENI ȘI DUBĂSARI: EXPERIENȚE ȘI CĂI DE COMBATERE

CONTACT

Aceast studiu este realizat în Proiectul „Consolidarea Statului de Drept și a Mecanismelor Anticorupție în Republica Moldova”, cofinanțat de Uniunea Europeană, Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ), Guvernul Marii Britanii, și implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ).

Partener al proiectului în raionul Criuleni și Dubăsari este Centrul de Justiție Socială ”ECHITATE” care implementează proiectul ”Medicină Integră, transparentă și Accesibilă în Criuleni și Dubăsari”

Autor:

Calcatințe Ion

© Toate drepturile asupra publicației sunt rezervate Centrului de Justiție Socială ”ECHITATE”. Atât publicația, cât și fragmente din ea nu pot fi reproduse fără indicarea sursei. Opiniile exprimate în acest ghid aparțin autorilor care își asumă responsabilitatea pentru ele și nu reflectă în mod necesar opinia Centrului de Justiție Socială ”ECHITATE”

Catalog

INTRODUCERE	5
Caracteristici Demografice ale Eșantionului	6
Capitolul I. Percepția Asupra Corupției în Medicină:	9
1.1. Evaluarea nivelului de conștientizare și impactul asupra corupției în sistemul de sănătate:.....	9
1.2. Măsurarea încrederii în sistemul de sănătate, medici și personalul medical:	10
1.3. Experiențe Personale și Mărturii de Corupție	12
1.4. Atitudini și Opinii Cu Privire la Sancțiuni și Raportare.....	14
1.5.: Încrederea în Sistemele de Raportare și Perspective asupra Sancțiunilor	16
Încrederea în Sistemul de Raportare	16
1.6.: Cunoștințe și Percepții asupra Măsurilor Anticorupție în Medicină	17
1.7.: Evaluarea Eficienței Măsurilor Anticorupție Propuse	18
1.8. Sancțiuni și Propuneri pentru Combaterea Corupției în Medicină.....	19
Capitolul 2. Consolidarea Măsurilor Anticorupție – Concluzii și recomandări	23
2.1. Concluzii.....	23
2.2. Recomandări	24

Lista Abrevierilor

CNA – Centrul Național Anticorupție

CNAM – Casa Națională de Asigurări în Medicină

ANI – Agenția Națională pentru Integritate

INTRODUCERE

Corupția, ca fenomen social, a reprezentat întotdeauna o problemă majoră, subminând bazele etice și morale ale unei societăți sănătoase. Într-o lume în care integritatea ar trebui să prevaleze, corupția se infiltrează în diverse domenii, iar sistemul medical nu face excepție. Este o realitate că fenomenul corupției în medicină nu numai că subminează încrederea pacienților, dar afectează direct calitatea și accesibilitatea serviciilor de sănătate.

Moldova, ca și alte țări, se confruntă cu această provocare, recunoscând necesitatea unor măsuri decisive pentru a eradică corupția în sectorul medical. Planurile anticorupție existente în țară reflectă angajamentul autorităților de a combate acest flagel și de a asigura un mediu medical transparent și etic. Cu toate acestea, implementarea acestor planuri rămâne o provocare, dat fiind caracterul complex și insidios al corupției.

Fiecare instituție, inclusiv cele din domeniul medical, are propriul său plan de combatere a corupției. Cu toate acestea, rezultatele pot fi influențate de multiple variabile, cum ar fi gradul de conștientizare a personalului, eficacitatea mecanismelor de monitorizare și sancționare, precum și gradul de implicare a comunității în procesul de combatere a corupției.

În acest context, prezentul studiu își propune să analizeze percepțiile populației cu privire la prezența corupției în sistemul medical din Moldova. Chestionarul aplicat a explorat opinii privind practicile corupte percepute în relația medic-pacient. De asemenea, s-a căutat să identifice sugestii și soluții din partea respondenților pentru a contracara aceste fenomene nocive.

În cele ce urmează, vom prezenta și analiza rezultatelor acestui chestionar, evidențiind atât aspectele critice ale corupției în medicină, cât și contribuțiile semnificative ale comunității în identificarea unor soluții eficiente pentru combaterea acestui fenomen. Prin aceasta, ne propunem să contribuim la o înțelegere mai profundă a problemelor existente și la formularea unor strategii viabile pentru crearea unui sistem medical etic, transparent și orientat către nevoile reale ale populației.

Metodologia

Scopul chestionarului are la bază obținerea unei perspective comprehensibile asupra modului în care corupția afectează sectorul medical, urmărind să surprindă atât experiențele personale, cât și opiniile participanților. Prin intermediul chestionarului, se adresează aspecte cruciale ale fenomenului corupției în sistemul medical, concentrându-se pe mărturiile individuale pentru a evidenția impactul acestei practici asupra calității serviciilor de sănătate.

De asemenea, studiul examinează atitudinea participanților față de sancționarea celor implicați în acte de corupție, evaluând gradul de susținere pentru măsuri punitive. Totodată,

se explorează disponibilitatea respondenților de a raporta astfel de incidente, oferind o perspectivă asupra climatului de transparență și responsabilitate în sectorul medical.

Un alt aspect central investigat este percepția participanților cu privire la influența educației și conștientizării publicului în combaterea corupției în medicină. Acest aspect relevă importanța informării și educației continue în promovarea unei culturi a integrității și a unui comportament etic în rândul profesioniștilor din sănătate și a populației în general.

Prin abordarea acestor subiecte complexe, cercetarea oferă oportunitatea de a identifica probleme specifice și de a consolida baza pentru implementarea unor soluții eficiente. În final, obiectivul este promovarea unui sistem medical caracterizat prin etică și transparență, capabil să răspundă nevoilor și încrederii comunității.1.2 Prezentarea Eșantionului și Metodelor de Colectare a Datelor

Eșantionul chestionarului a constat în 512 de persoane, dintre care 412 au completat chestionarele online, iar 100 de chestionare au fost distribuite fizic. Alegerea acestei combinații de metode de colectare a datelor a avut ca scop asigurarea unei acoperiri cât mai largi a populației țintă și minimizarea posibilelor discrepanțe în răspunsurile obținute.

Caracteristici Demografice ale Eșantionului

Distribuția participanților în funcție de intervalul de vârstă în cadrul studiului a evidențiat o diversitate semnificativă în percepții și experiențe, oferind astfel o imagine comprehensivă asupra impactului corupției în sectorul medical.

În grupul de vârstă 18-24 de ani, care a reprezentat 53.12% din participanți, s-a observat o implicare semnificativă a tinerilor în studiu. Această constatare sugerează că tinerii, fiind adesea mai receptivi la schimbare și reformă, au putut contribui cu perspective fresh și critice asupra corupției în medicină.

Grupul de vârstă 24-44 de ani, cu o pondere de 32.62%, a furnizat o perspectivă echilibrată, reflectând experiențe medicale variate. Se poate presupune că acești participanți au oferit insight-uri cu privire la modul în care corupția afectează accesul și calitatea serviciilor medicale pe termen mediu.

În ceea ce privește categoria de vârstă 44-64 de ani, cu o participare de 13.48%, s-a observat o implicare redusă, sugerând că, deși relevanți, acești respondenți au reprezentat o perspectivă mai puțin pronunțată în ansamblul rezultatelor. Cu toate acestea, au adus o înțelegere importantă asupra schimbărilor în sistemul medical de-a lungul timpului și a persistenței problemelor de corupție.

Participarea redusă a categoriei de vârstă peste 65 de ani, reprezentând doar 0.2%, a indicat o reprezentare extrem de limitată, ceea ce a limitat semnificația concluziilor extrase din această grupă de vârstă. Cu toate acestea, opinia acestui segment mai în vârstă ar fi putut oferi o perspectivă prețioasă asupra evoluției sistemului medical și a problemelor persistente.

În ansamblu, diversitatea în distribuția de vârstă a contribuit la obținerea unei imagini cuprinzătoare a percepțiilor și experiențelor privind corupția în sectorul medical. Este important să se ia în considerare această diversitate în interpretarea rezultatelor și în elaborarea de strategii eficiente pentru combaterea corupției în domeniul medical, luând în considerare perspectivele unice aduse de diferitele grupuri de vârstă.

Așezarea Geografică:

Raionul Criuleni (401 participanți):

Datorită numărului mare de participanți din acest raion, datele colectate au oferit o perspectivă solidă asupra problemelor legate de corupție în sistemul medical. Posibilele diferențe în experiențe și percepții între mediile urbane și cele rurale din acest raion au fost luate în considerare în analiză.

Raionul Dubăsari (111 participanți):

Având în vedere că o parte din cetățenii Raionului Dubăsari se serveau la IMSP Spitalul Raional Criuleni și Centrul de Sănătate Criuleni, având la ei doar centrul medicilor de familie, diferența în numărul de persoane chestionate din acest raion nu a influențat rezultatele comune ale cercetării.

Nivelul de Studii:

Studii Liceale (322 participanți - 62.89%):

O proporție semnificativă a participanților a avut studii liceale, ceea ce a putut influența percepția și înțelegerea lor asupra corupției în sistemul medical. S-a analizat dacă nivelul de educație a afectat modul în care participanții au perceput corupția și au susținut măsurile punitive.

Studii Superioare (178 participanți - 34.77%):

Participanții cu studii superioare au putut avea o perspectivă diferită asupra corupției, iar analiza a explorat dacă existau diferențe semnificative între aceștia și cei cu studii liceale.

Studii Primare (9 participanți - 1.76%):

Numărul mic de participanți cu studii primare a putut limita generalizarea rezultatelor la această categorie. Cu toate acestea, analiza acestui grup a putut oferi o perspectivă asupra modului în care oamenii cu niveluri mai scăzute de educație au perceput corupția în sistemul medical.

Sexul:

Femei (280 participanți - 54.69%):

Femeile au reprezentat o proporție semnificativă a eșantionului, analiza acestora a oferit o perspectivă de gen asupra modului în care corupția a afectat sistemul medical. S-a explorat dacă există diferențe semnificative între percepțiile femeilor și ale bărbaților.

Bărbați (229 participanți - 44.73%):

Analiza răspunsurilor bărbaților a furnizat, de asemenea, o perspectivă valoroasă și a dezvăluit diferențe sau similarități în abordarea lor față de fenomenul corupției în sănătate.

Observații Generale:

Analiza diferitelor categorii de răspunsuri a evidențiat dacă există diferențe semnificative între grupuri în ceea ce privește percepția corupției, susținerea pentru măsuri punitive și disponibilitatea de a raporta incidente. Analiza comparativă între așezarea geografică, nivelul de studii și sex a dezvăluit tendințe sau modele care au putut orienta strategiile de combatere a corupției în sectorul medical în aceste regiuni.

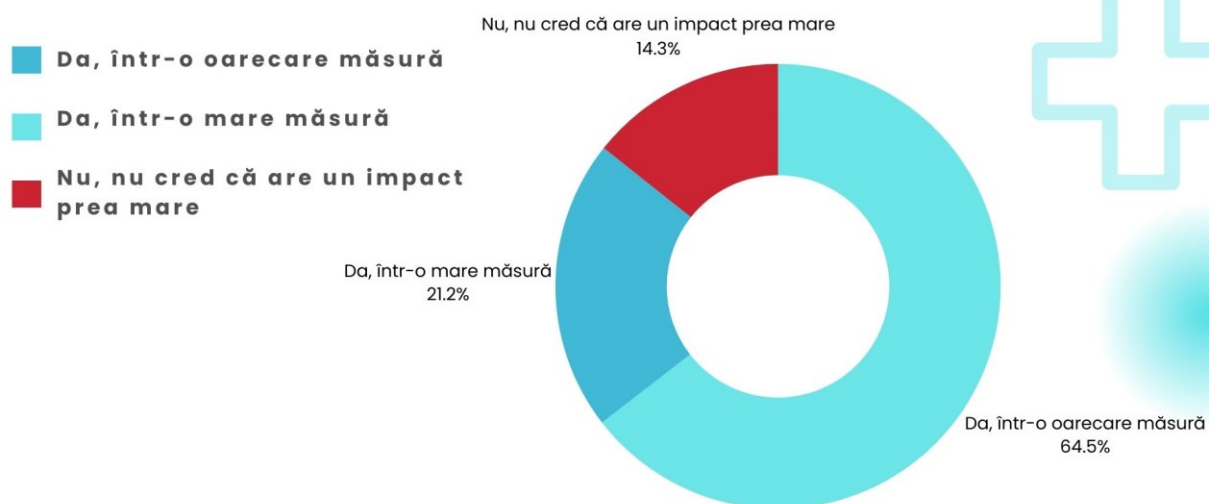

Capitolul I. Percepția Asupra Corupției în Medicină:

1.1.Evaluarea nivelului de conștientizare și impactul asupra corupției în sistemul de sănătate:

Când vine vorba de percepția asupra corupției în sistemul de sănătate, majoritatea respondenților (64.26%) consideră că aceasta afectează într-o oarecare măsură. În plus, 21.09% dintre participanți cred că corupția are un impact semnificativ, în timp ce 14.26% nu cred că aceasta are un impact prea mare.

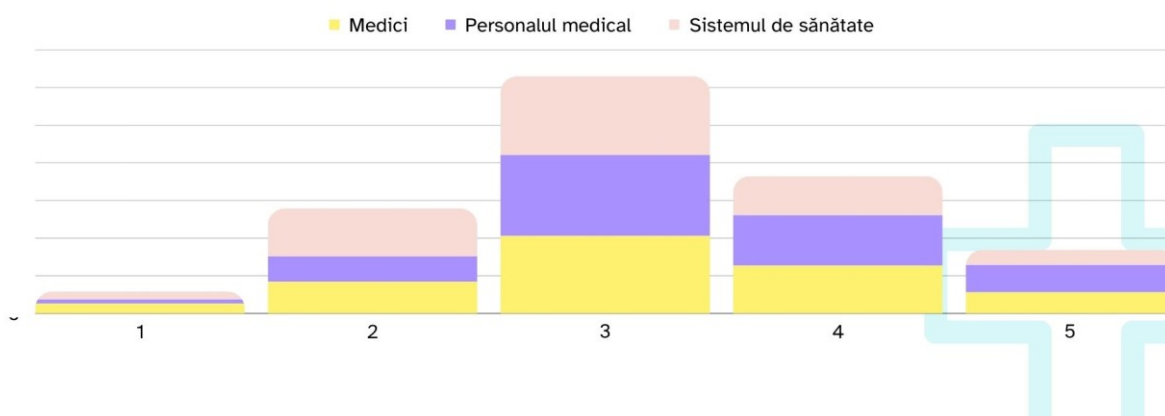
Considerați că corupția afectează sistemul de sănătate?

În ceea ce privește impactul corupției asupra calității serviciilor medicale, 61.72% dintre participanți susțin că aceasta are un impact într-o oarecare măsură, iar 22.07% consideră că are un impact semnificativ. Doar 15.82% cred că corupția nu are un impact prea mare asupra calității serviciilor medicale.

1.2. Măsurarea încrederii în sistemul de sănătate, medici și personalul medical:

Evaluați de la 1 la 5 nivelul de încredere față de:

Analizând detaliat datele referitoare la nivelul de încredere al participanților în medici, personalul medical și sistemul de sănătate, se pot evidenția diverse aspecte și tendințe relevante pentru înțelegerea percepției publicului asupra sectorului medical.

În ceea ce privește încrederea în medici, constatăm că 41.21% dintre respondenți acordă un nivel moderat, reflectând o încredere considerabilă în abilitățile și etica profesională a medicilor. Totuși, este semnificativ faptul că doar 10.55% acordă un rating de 5 pentru încredere foarte ridicată, indicând că o proporție semnificativă a respondenților nu atinge cel mai înalt nivel de încredere în acest domeniu. Aceasta poate sugera că există aspecte sau preocupări care limitează atingerea unei încrederi absolute în profesioniștii medicali.

Pe de altă parte, încrederea în personalul medical, în general, prezintă o tendință similară. Cu 42.97% acordând un nivel moderat de încredere și 26.95% acordând un nivel ridicat, observăm o încredere substanțială în cei care asigură îngrijirea medicală. Cu toate acestea, similar cu încrederea în medici, procentul pentru încredere foarte ridicată este relativ redus (13.28%). Această constatare sugerează că, în ciuda încrederii semnificative, există încă o parte a populației care nu acordă cel mai înalt nivel de încredere personalului medical.

Încrederea în sistemul de sănătate în ansamblu este înregistrată în procente similare, cu 41.8% acordând un nivel moderat și 20.7% acordând un nivel ridicat de încredere. Cu toate acestea, doar 7.42% acordă un rating de 5 pentru încredere foarte ridicată în sistemul de sănătate. În plus, 4.1% acordă un rating de 1 pentru încredere foarte scăzută. Aceste cifre pot reflecta aspecte structurale și de performanță ale sistemului de sănătate care generează rezerve și neîncredere în rândul populației.

O analiză mai aprofundată a acestor date necesită luarea în considerare a diferiților factori care pot influența încrederea în sectorul medical. De exemplu, aspecte precum transparența în luarea deciziilor, calitatea serviciilor medicale oferite, accesibilitatea la tratament și comunicarea eficientă cu pacienții pot juca un rol esențial în formarea percepției publicului.

De asemenea, este important să se exploreze diferențele în percepție în funcție de variabile demografice precum vârsta, genul, nivelul de educație sau zona de rezidență. În acest context, se poate observa dacă există discrepanțe semnificative între diferite grupuri în ceea ce privește încrederea în medici, personalul medical și sistemul de sănătate. De exemplu, tinerii pot avea perspective diferite față de persoanele mai în vârstă, iar zonele urbane și rurale pot să prezinte diferențe în percepția sistemului de sănătate.

Pe de altă parte, o privire atentă asupra încrederii în funcție de nivelul de educație poate oferi informații utile. Persoanele cu studii superioare pot avea așteptări și standarde mai ridicate, iar analiza acestui aspect poate evidenția dacă există o corelație între nivelul de educație și gradul de încredere acordat sistemului medical.

Pentru a consolida încrederea publicului în sistemul de sănătate, este esențial să se dezvolte strategii de comunicare eficiente și să se promoveze transparența și responsabilitatea în cadrul instituțiilor medicale. Identificarea și abordarea problemelor specifice care generează neîncredere pot contribui la îmbunătățirea relației dintre public și sistemul de sănătate.

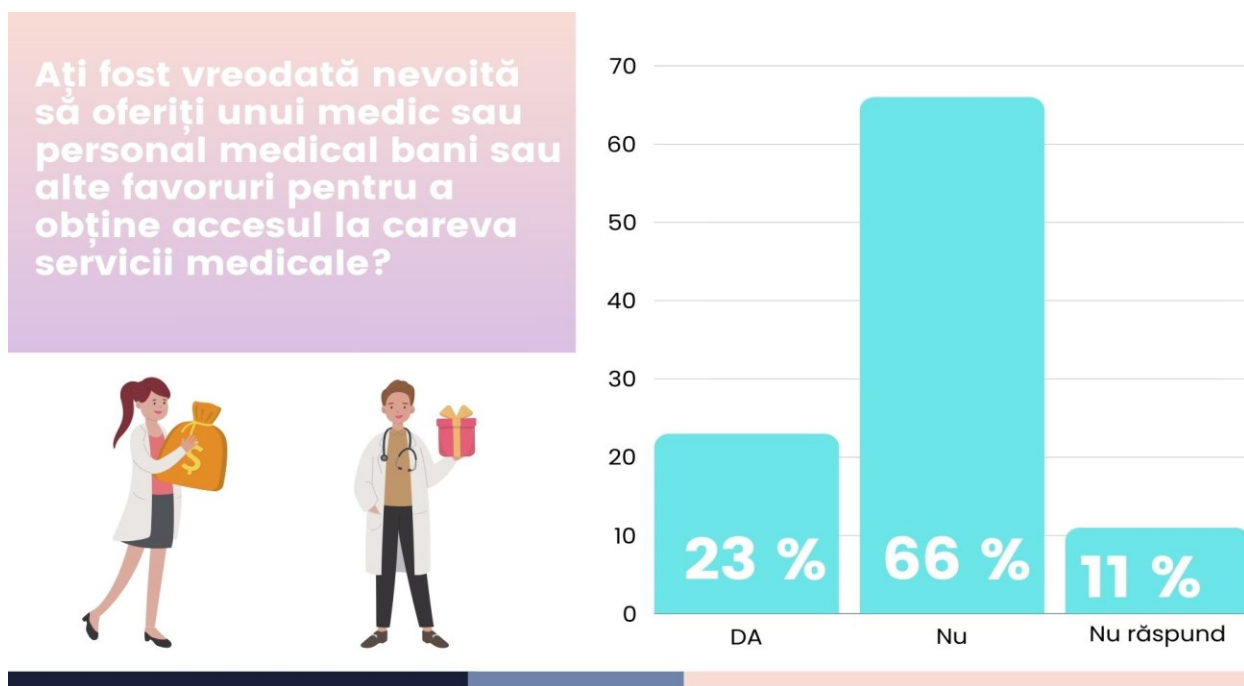
În concluzie, datele privind încrederea în medici, personalul medical și sistemul de sănătate oferă o imagine complexă și detaliată a percepțiilor publicului. Analiza acestor informații este esențială pentru identificarea domeniilor care necesită îmbunătățiri și pentru dezvoltarea unor strategii eficiente pentru consolidarea încrederii în sectorul medical.

1.3. Experiențe Personale și Mărturii de Corupție

Analizând datele referitoare la experiențele personale și mărturiile de corupție în sistemul medical, putem identifica tipare și tendințe care reflectă relațiile dintre pacienți și profesioniștii din sănătate.

1. Răspunsuri privind oferirea de bani sau favoruri:

Din totalul participanților, 22.85% au recunoscut că au fost nevoiți să ofere bani sau alte favoruri pentru a obține acces la servicii medicale. Acest procent reprezintă o realitate îngrijorătoare în care pacienții sunt adesea implicați în acte de corupție pentru a primi îngrijire medicală sau alte servicii .

2. Cazuri menționate:

Mărturiile oferite de respondenți oferă o perspectivă detaliată asupra diverselor situații în care s-au simțit obligați să ofere mită sau favoruri:

- Certificat fals: 3.12% dintre respondenți au menționat că au fost implicați în eliberarea unui certificat medical fals în schimbul unor sume de bani.

- Presiuni psihologice Situații precum presiuni psihologice în cazurile de naștere sau intervenții chirurgicale au fost semnalate, indicând vulnerabilitatea pacienților în astfel de circumstanțe.

- Plăți pentru servicii asigurate: Se remarcă cazurile în care pacienților li s-a cerut plata pentru servicii, chiar dacă aceștia erau asigurați, subminând astfel principiul accesului la îngrijire medicală acoperită de asigurare.

- Ambiguitate în taxare: Un alt aspect notabil este situația în care pacienților li s-a comunicat că există o taxă, deși nu era cazul, sugerând o lipsă de transparență în informațiile furnizate pacienților.

3. Reținerea de a vorbi despre corupție:

Dintre respondenți, 10.94% au ales să nu răspundă la întrebarea privind implicarea lor în acte de corupție. Această reținere poate fi explicată prin:

- Frica de consecințe: Pacienții ar putea să se teamă de posibile consecințe negative asupra relației cu profesioniștii din domeniul sănătății dacă admit implicarea în acte de corupție.

- Stigmatizare și judecată socială: Există teama de a fi stigmatizat sau judecat social în cazul recunoașterii participării la acte de corupție în sistemul medical.

- Lipsa de încredere în confidențialitate: Participanții ar putea avea îndoieli cu privire la nivelul de confidențialitate al răspunsurilor lor, ceea ce îi împiedică să vorbească deschis despre experiențele lor.

Concluzii:

1. Prevalența corupției: Datele sugerează că o proporție semnificativă a pacienților a fost implicată în acte de corupție în sistemul medical, subminând integritatea acestuia.

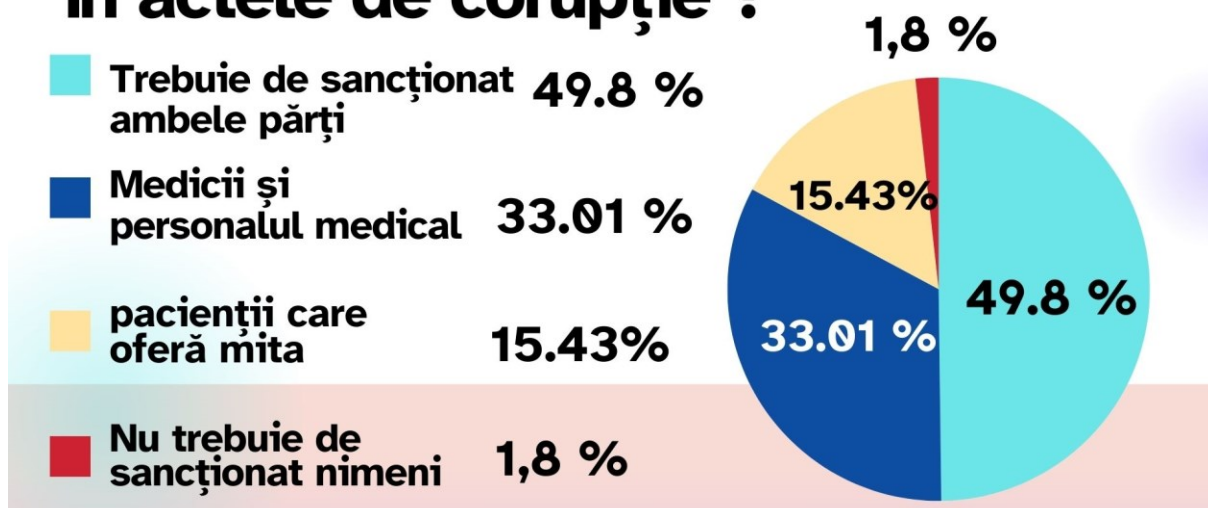
2. Diversitatea cazurilor: Cazurile menționate ilustrează varietatea și complexitatea formelor de corupție întâlnite de pacienți în interacțiunile cu profesioniștii din domeniul sănătății.

3. Reținerea de a vorbi: Există o reținere semnificativă în a recunoaște implicarea în acte de corupție, semnalând nevoia de a promova un mediu în care pacienții să poată vorbi deschis despre astfel de experiențe fără frica de repercusiuni.

4. Necesitatea de reforme: Rezultatele subliniază necesitatea unor reforme în sistemul medical pentru a combate corupția, consolidând transparența, responsabilitatea și încrederea în rândul pacienților.

1.4. Atitudini și opinii cu privire la sancțiuni și raportare

Cine trebuie sancționat/pedepsit în actele de corupție ?

Percepția asupra sancționării în actele de corupție în sectorul medical

Rezultatele cercetării dezvăluie o diversitate semnificativă în percepția respondenților cu privire la sancționarea în cazurile de corupție în sectorul medical. Majoritatea participanților (255%) susțin necesitatea sancționării ambelor părți implicate în actele de corupție. Totodată, un procent semnificativ de 33.01% consideră că doar medicii și personalul medical care primesc mită ar trebui să fie sancționați, în timp ce 15.43% cred că și pacienții care oferă mită ar trebui să fie supuși sancțiunilor. Cu toate acestea, o minoritate de doar 1.37% nu vede necesitatea sancționării sau pedepsirii în cazurile de corupție în sectorul medical. Această diversitate de opinii reflectă complexitatea percepțiilor asupra răspunderii în astfel de situații și subliniază necesitatea unor abordări adaptate contextului specific al sistemului medical.

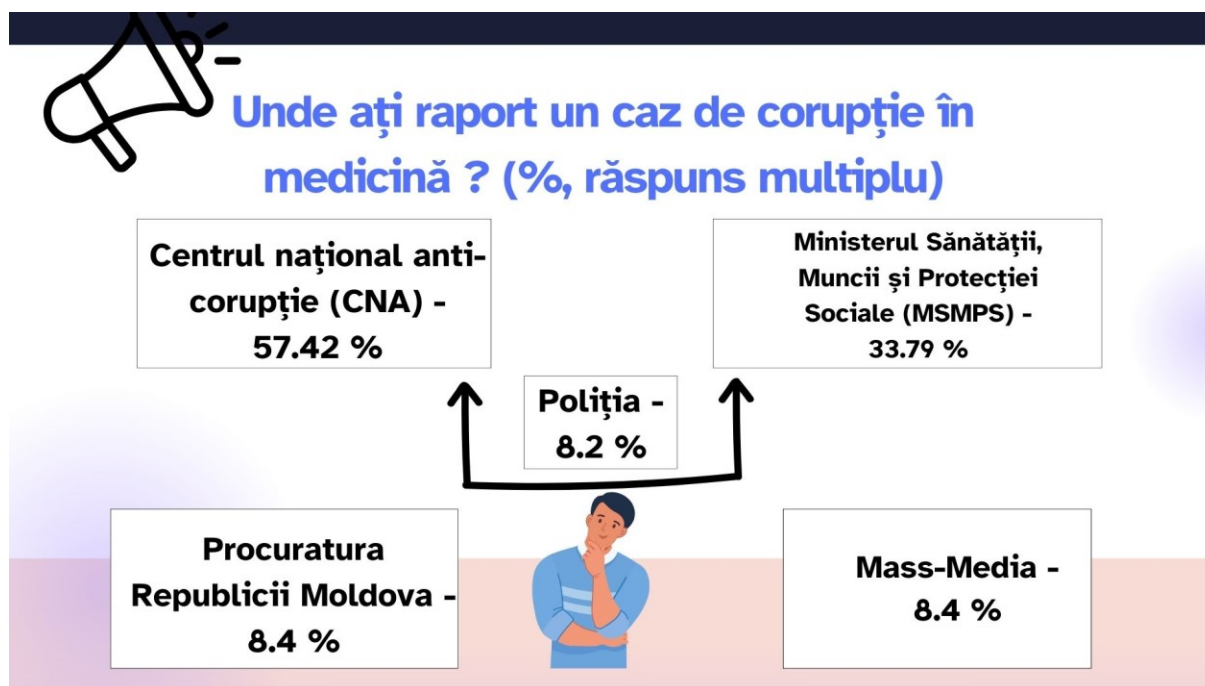
Ați fi dispus să raportați un act de corupție în medicină la care ați fost martor?

O analiză detaliată a datelor arată o varietate de atitudini în rândul respondenților față de raportarea incidentelor de corupție în sectorul medical. Aproximativ 39.65% dintre participanți nu ar fi dispuși să raporteze un act de corupție la care au fost martori, evidențiind o reticență semnificativă în a aduce astfel de practici la cunoștința autorităților sau instituțiilor responsabile. În același timp, 25.78% sunt indeciși în privința raportării, reflectând incertitudinea sau dilemele legate de acest proces.

În contrast, există un procent considerabil de 25.39% care ar fi dispuși să raporteze incidentele de corupție, dar numai dacă ar putea rămâne anonimi, subliniind preocupările legate de posibile repercusiuni personale sau profesionale. Un grup mai mic, dar totuși semnificativ, de 8.79%, ar raporta cu siguranță, indicând o dispoziție pentru implicare activă în combaterea corupției în sectorul medical.

În ceea ce privește locul de raportare preferat, Centrul Național Anticorupție (CNA) se bucură de cea mai mare încredere, fiind ales de 57.42% dintre respondenți. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (MSMPS) este menționat de 33.79%, indicând o încredere considerabilă în instituțiile guvernamentale. Alte opțiuni, precum Procuratura

Republicii Moldova, Poliția, mass-media și organizațiile non-guvernamentale, sunt considerate mai puțin frecvente, evidențiind nevoia de consolidare a încrederii și eficacității acestor instituții în lupta împotriva corupției în domeniul medical.

1.5. Încrederea în sistemele de raportare și perspective asupra sancțiunilor

Încrederea în Sistemul de Raportare

Când vine vorba de încrederea într-un sistem de raportare a corupției în medicină, rezultatele arată o diversitate de atitudini. Cea mai mare proporție, 38.48%, nu este sigură în privința încrederii într-un astfel de sistem. Totuși, 36.52% ar avea încredere dacă sistemul este implementat corespunzător, în timp ce 12.3% ar avea încredere cu siguranță. Un procent similar, 12.3%, nu ar avea încredere într-un astfel de sistem.

Educația și Conștientizarea Publicului

Majoritatea respondenților (60.35%) cred că educația și conștientizarea publicului pot contribui într-o oarecare măsură la reducerea corupției în medicină, iar 20.7% cred că acestea ar avea un impact mare. Cu toate acestea, 18.55% nu cred că educația publicului ar avea un impact semnificativ în combaterea corupției în acest domeniu.

Control și Supraveghere a Corupției în Medicină

Privind mecanismele de control și supraveghere a corupției în prezent, 61.13% dintre respondenți consideră că nu există suficiente astfel de mecanisme și susțin necesitatea implementării unor noi instrumente. În contrast, 22.66% cred că mecanismele actuale sunt suficiente, iar 13.09% nu sunt siguri în privința acestei chestiuni.

1.6. Cunoștințe și Percepții asupra Măsurilor Anticorupție în Medicină

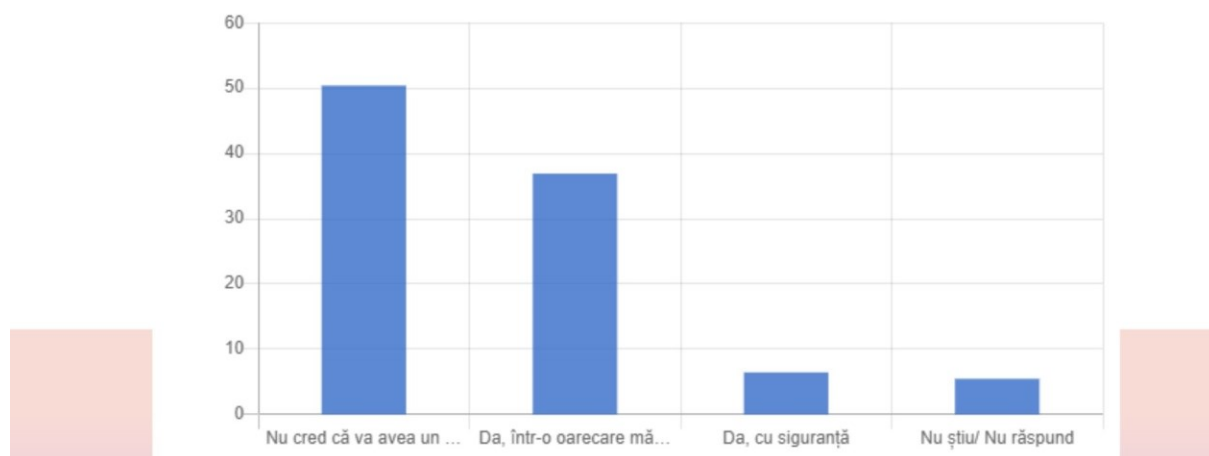
Cunoașterea Măsurilor și Politicilor Anticorupție

Când vine vorba de cunoașterea măsurilor și politicilor anticorupție existente în sistemul medical, rezultatele arată o lipsă semnificativă de informare. 34.18% nu sunt siguri, iar 30.27% nu cunosc deloc aceste măsuri. În schimb, doar 27.93% sunt conștienți într-o oarecare măsură, iar doar 4.49% sunt foarte conștienți.

Implicarea Societății Civile

Când vine vorba de implicarea societății civile în combaterea corupției în sectorul medical, 50.39% nu cred că aceasta ar avea un impact semnificativ, în timp ce 36.91% cred că ar avea un impact într-o oarecare măsură. Un procent redus, dar semnificativ, de 6.45% crede cu siguranță în rolul important pe care societatea civilă îl poate juca în această luptă.

Credeți că implicarea societății civile poate juca un rol important în combaterea corupției în sectorul medical?

1.7. Evaluarea Eficienței Măsurilor Anticorupție Propuse

Evaluarea Eficienței Măsurilor Propuse

Respondenții au fost întrebați să evalueze eficiența a trei categorii de măsuri anticorupție pe o scară de la 1 la 5. Rezultatele arată că:

- ✓ Creșterea transparenței și accesului la informații:
- ✓ Îmbunătățirea eticii și integrității profesionale:
- ✓ Implicarea societății civile și educația publicului:

Analizând datele privind creșterea transparenței și accesului la informații, observăm că 32.81% dintre respondenți au acordat nota 3, indicând o evaluare moderată a eforturilor de creștere a transparenței. În același timp, 32.23% au acordat nota 4, reflectând o aprobare semnificativă pentru măsurile luate în acest sens. Un procent considerabil de 20.9% au acordat nota 5, indicând o încredere ridicată în eforturile de creștere a transparenței. Cu toate acestea, 9.38% au acordat nota 2, semnalând un grad de insatisfacție, iar 1.56% au acordat nota 1, evidențiind o neîncredere semnificativă în eforturile menite să sporească transparența.

În ceea ce privește îmbunătățirea eticii și integrității profesionale, 37.89% au acordat nota 3, indicând o evaluare moderată, iar 26.17% au acordat nota 4, reflectând o aprobare considerabilă. Un procent de 17.19% au acordat nota 2, semnalând nemulțumire în privința eticii și integrității profesionale. În același timp, 12.7% au acordat nota 5, evidențiind un nivel înalt de încredere, în timp ce 2.93% au acordat nota 1, indicând o preocupare semnificativă cu privire la etică și integritate în practica medicală.

Referitor la implicarea societății civile și educația publicului, 30.47% au acordat nota 2, semnalând o evaluare scăzută a implicării societății civile. Totuși, 29.69% au acordat nota 3, indicând o evaluare moderată. Există un procent semnificativ de 14.06% care au acordat nota 1, evidențiind o neîncredere și o preocupare în privința implicării societății civile și educației publicului. În același timp, 13.28% au acordat nota 4, reflectând un grad de aprobare, iar 9.38% au acordat nota 5, indicând un nivel ridicat de încredere în aceste aspecte.

Principalele concluzii ce pot fi extrase din aceste date se referă la diversitatea percepțiilor și gradul variabil de încredere pe care respondenții îl acordă eforturilor menite să îmbunătățească transparența, etica și integritatea profesională, precum și implicarea societății civile și educația publicului în sectorul medical.

În ceea ce privește creșterea transparenței și accesului la informații, observăm că există un echilibru între nivelurile moderate și ridicate de încredere. Cu toate acestea, procentajul relativ mic de respondenți care au acordat cele mai înalte note indică faptul că există încă spațiu pentru îmbunătățiri în această privință. Potențialele cauze ale nesatisfacției exprimate de un segment al participanților ar trebui să fie investigate în profunzime. Alocarea resurselor și implementarea unor strategii eficiente pentru îmbunătățirea

transparenței pot contribui la construirea unui mediu mai deschis și încrezător în cadrul sistemului medical.

În ceea ce privește etica și integritatea profesională, se observă o aprobare considerabilă, dar și un procentaj semnificativ de respondenți care au acordat note mai scăzute. Aceasta poate indica preocupări referitoare la comportamentul etic în practica medicală, subliniind necesitatea unor eforturi continue pentru consolidarea standardelor etice și promovarea unei practici medicale integre. Implementarea unor programe de formare și susținere pentru profesioniștii din domeniul medical, în vederea promovării unor standarde etice înalte, poate contribui la reducerea discrepanțelor dintre percepții și realitate. De asemenea, consolidarea mecanismelor de raportare și investigare a comportamentului neetic poate contribui la îmbunătățirea integrității profesionale în sectorul medical.

Implicarea societății civile și educația publicului reprezintă un alt domeniu cu percepții variate. Există atât aprobare, cât și neîncredere în gradul în care societatea civilă este implicată și în câtă măsură publicul este educat în privința problemelor medicale. Această diversitate de percepții poate indica nevoia de comunicare și colaborare între sectorul medical și comunitatea civilă pentru a asigura o înțelegere mai bună și pentru a aborda îngrijorările exprimate de participanți. Inițiativele de implicare a societății civile și programele de educație publică ar trebui să fie dezvoltate și implementate cu atenție, luând în considerare preocupările exprimate de participanți. Un dialog deschis între profesioniștii din sănătate și membrii comunității poate contribui la clarificarea informațiilor și la construirea unei relații mai solide între cele două părți.

În concluzie, datele indică necesitatea unei abordări atente și comprehensive pentru a îmbunătăți transparența, etica și implicarea publicului în sectorul medical. Este esențial să se analizeze în detaliu feedback-ul primit și să se implementeze strategii specifice pentru a aborda preocupările și pentru a construi o relație mai puternică și încrederea între comunitatea medicală și publicul său.

1.8. Sancțiuni și Propuneri pentru Combaterea Corupției în Medicină

Analizând aceste răspunsuri privind opinia cu privire la introducerea unor sancțiuni mai aspre pentru actele de corupție în sectorul medical, putem identifica diverse percepții și atitudini ale respondenților:

De acord în principiu (41.41%):

Respondenții care sunt de acord în principiu ar putea susține necesitatea unei abordări mai severe pentru a combate corupția în sectorul medical.

Acest grup poate percepe sancțiunile mai aspre ca pe un mijloc eficient de descurajare a comportamentelor necorespunzătoare și de protejare a integrității sistemului medical.

Sunt de acord cu siguranță (31.84%):

Cei care sunt de acord cu siguranță cu introducerea unor sancțiuni mai aspre reprezintă un segment semnificativ care susține ferm necesitatea unor măsuri punitive mai drastice.

Acest grup poate considera că sancțiunile severe sunt esențiale pentru a schimba comportamentul și pentru a asigura responsabilitatea în sectorul medical.

Nu sunt sigur (18.36%):

Respondenții care nu sunt siguri indică o anumită incertitudine sau neclaritate în ceea ce privește eficacitatea sancțiunilor mai aspre.

Această categorie poate reflecta nevoia de mai multe informații sau dezbateri pentru a înțelege mai bine implicațiile și rezultatele posibile ale unei astfel de măsuri.

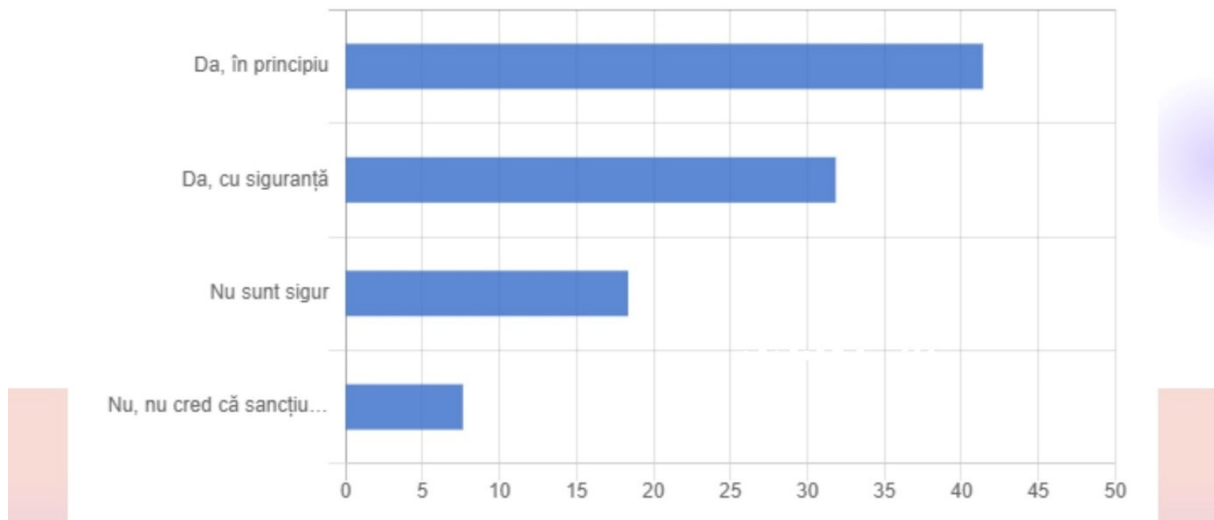
Nu cred că ar avea un impact semnificativ (7.62%):

Cei care nu cred că sancțiunile mai aspre ar avea un efect semnificativ pot exprima îndoieli cu privire la eficacitatea acestor măsuri în combaterea corupției.

Acest grup poate avea îngrijorări cu privire la posibilele consecințe nedorite sau poate considera că alte soluții ar trebui să fie prioritare în lupta împotriva corupției în sistemul medical.

În ansamblu, această diversitate de opinii arată că introducerea sancțiunilor mai aspre

Pedepsele mai aspre ar avea efect ?

în sectorul medical este o chestiune complexă și subiectivă. Este important să se ia în considerare aceste opinii variate în procesul de formulare a politicilor pentru a asigura o abordare echilibrată și eficientă în combaterea corupției. Mai mult, inițiativele educaționale și de comunicare pot juca un rol esențial în clarificarea beneficiilor și riscurilor asociate unor sancțiuni mai aspre pentru a câștiga susținerea unei majorități a populației.

Combaterea corupției în sectorul medical reprezintă o provocare complexă și vitală, iar diversitatea sugestiilor oferite de respondenți evidențiază preocupările și aspirațiile comunității față de această problemă sensibilă. Propunerile variate, precum amenzi, salarii mai mari, concedieri, monitorizare, tăieri din salariu, închisoare și alte măsuri disciplinare, reflectă o cerință pentru abordări holistice și sistemice pentru a asigura integritatea și transparența în furnizarea serviciilor medicale.

Unul dintre aspectele evidențiate în propunerile menționate este nevoia de implementare a sancțiunilor și amenzi. Ideea de amenzi pentru cei implicați în acte de corupție indică dorința de a impune consecințe financiare semnificative asupra celor care încalcă standardele etice. Aceasta poate servi drept mijloc de descurajare și poate contribui la descurajarea potențialilor infractori. Totuși, este important de subliniat necesitatea unei legislații clare și coerente pentru a evita arbitraritatea și pentru a asigura aplicarea echitabilă a sancțiunilor.

Propunerea pentru salarii mai mari evidențiază o altă abordare pentru combaterea corupției. O remunerare mai competitivă pentru personalul medical poate reduce tentația de a căuta venituri suplimentare prin mijloace neetice. Salariile adecvate pot contribui la creșterea satisfacției profesionale și la menținerea integrității în serviciul medical. Cu toate acestea, este important să se asigure că această creștere salarială este corelată cu performanța și respectarea standardelor etice.

Concedierea este, de asemenea, menționată ca o soluție. Aceasta poate fi o măsură drastică, dar poate servi drept instrument pentru a îndepărta indivizii implicați în acte de corupție din sistem. Cu toate acestea, procedurile de concediere trebuie să respecte drepturile și procedurile legale pentru a evita eventualele contestații sau abuzuri. Este esențial să existe o evaluare obiectivă și echitabilă a cazurilor de corupție înainte de a recurge la concediere.

Monitorizarea reprezintă o altă strategie sugerată, indicând necesitatea unei supravegheri atente a activităților din sectorul medical. Sistemele eficiente de monitorizare pot include audituri interne, inspecții regulate și raportări transparente. Implementarea unor astfel de mecanisme poate contribui la identificarea rapidă a practicilor corupte și la luarea măsurilor corespunzătoare.

Tăierile din salariu sunt menționate ca o posibilă sancțiune financiară pentru cei implicați în acte de corupție. Această sugestie subliniază importanța impunerii unor consecințe financiare pentru a descuraja comportamentul neetic. Totuși, în aplicarea tăierilor din salariu, trebuie să se țină cont de echitate și de faptul că această măsură nu ar trebui să afecteze negativ personalul medical etic și dedicat.

Închisoarea apare ca o soluție pentru cei care săvârșesc acte de corupție în sectorul medical. Impunerea pedepselor penale subliniază gravitatea infracțiunilor și dorința de a asigura responsabilitatea prin intermediul sistemului judiciar. Cu toate acestea, este crucial să se asigure că procedurile judiciare sunt corecte și respectă principiile drepturilor omului.

Alte măsuri disciplinare includ diverse sancțiuni care pot varia de la avertismente la retragerea dreptului de practică medicală. Aceste propuneri indică diversitatea de abordări necesare pentru a aborda corupția în funcție de gravitatea faptelor și circumstanțe.

În concluzie, propunerile oferite de respondenți reflectă complexitatea problemei corupției în sectorul medical și necesitatea unor soluții cuprinzătoare. Abordările trebuie să fie echilibrate, asigurând drepturile individuale, aplicând sancțiuni proporționale și promovând un mediu etic în care integritatea să prevaleze. Îmbunătățirea cadrului legal, salarizarea justă, implementarea unor sisteme de monitorizare eficiente și asigurarea transparenței pot reprezenta elemente cheie în construirea unui sector medical mai corect și mai etic.

Capitolul 2. Consolidarea Măsurilor Anticorupție – Concluzii și recomandări

2.1. Concluzii

- Impactul semnificativ al corupției asupra sistemului de sănătate: Rezultatele evidențiază că percepția publicului cu privire la corupție în sistemul de sănătate indică un impact semnificativ, subliniind necesitatea unor măsuri pentru contracararea acestei probleme.
- Niveluri variate de încredere în profesioniștii medicali: Încrederea în medici și personalul medical variază, sugerând că există aspecte care pot influența în mod diferit percepția publicului în legătură cu acești profesioniști.
- Prevalența corupției în experiențele personale: Rezultatele indică faptul că o proporție semnificativă de pacienți au fost implicați în acte de corupție în sistemul medical, subliniind amploarea acestei probleme și necesitatea unor măsuri imediate.
- Diversitatea formelor de corupție: Cazurile menționate, cum ar fi eliberarea de certificate medicale false sau presiunile psihologice, arată complexitatea și varietatea formelor de corupție întâlnite de pacienți, subliniind necesitatea unor strategii cuprinzătoare de combatere.
- Reținerea de a vorbi și nevoia de schimbare: Faptul că un procent semnificativ de respondenți au ales să nu răspundă la întrebări privind implicarea în acte de corupție sugerează necesitatea de a crea un mediu sigur și deschis pentru discuții, subliniind importanța reformelor în sistemul medical pentru îmbunătățirea transparenței și încrederii.
- Diversitatea opiniilor privind sancționarea în cazurile de corupție în sectorul medical reflectă complexitatea percepțiilor asupra răspunderii în astfel de situații.
- Existența unei reticente semnificative în rândul participanților de a raporta acte de corupție în sectorul medical evidențiază nevoia de a îmbunătăți încrederea și eficacitatea sistemului de raportare.
- Preferința pentru raportarea anonimă indică preocupările legate de posibile repercusiuni personale sau profesionale pentru cei care își exprimă îngrijorările.
- Încrederea în sistemele de raportare a corupției în medicină este variată, iar educația și conștientizarea publicului sunt considerate de majoritatea respondenților ca având un impact în reducerea corupției.
- Există un apel pentru creșterea transparenței și accesului la informații în sectorul medical, dar datele arată că încă există spațiu pentru îmbunătățiri în această privință.
- Îmbunătățirea eticii și integrității profesionale în medicină este percepută pozitiv, dar există îngrijorări exprimate cu privire la comportamentul etic în practica medicală.
- Propunerile pentru combaterea corupției în medicină, cum ar fi sancțiuni mai aspre, salarii mai mari, monitorizare și educație, arată necesitatea unei abordări holistice și sistemice pentru a asigura integritatea și transparența în furnizarea serviciilor medicale.

2.2. Recomandări

- Consolidarea Platformelor Online pentru Raportare și Informare:
  - Să se continue și să se îmbunătățească implementarea platformelor online transparente pentru raportarea incidentelor de corupție și pentru furnizarea de informații despre serviciile medicale.
  - Să se exploreze modalități de extindere a funcționalităților acestor platforme pentru a asigura un acces și o utilizare mai largă din partea cetățenilor.
- Extinderea Sesiunilor de Formare pentru Personalul Medical:
  - Să se dezvolte programe de formare continuă pentru personalul medical, concentrându-se pe standardele etice și transparență.
  - Să se implementeze sisteme de monitorizare a participării la sesiunile de formare pentru a asigura acoperirea extinsă a personalului medical.
- Reevaluarea și Îmbunătățirea Codurilor de Conduită și a Mecanismelor de Raportare:
  - Să se efectueze o reevaluare periodică a codurilor de conduită existente și să se facă ajustări în funcție de schimbările din mediu.
  - Să se consolideze mecanismele de raportare interne, inclusiv prin asigurarea confidențialității și protejării raportorilor împotriva represaliilor.
- Intensificarea Colaborării cu ONG-uri și Extinderea Campaniilor de Conștientizare:
  - Să se extindă colaborarea cu organizațiile neguvernamentale pentru a sprijini programele de educație și monitorizare în sectorul medical.
  - Să se intensifice campaniile de conștientizare, adaptându-le pentru a atinge diversele grupuri de populație și pentru a promova o cultură a denunțării corupției.
- Întărirea Integrării în Programa Școlară și Dezvoltarea Platformelor de Informare:
  - Să se promoveze și să se extindă includerea subiectului corupției în medicină în programa școlară la nivel național.
  - Să se dezvolte și să se optimizeze platforme de informare online, asigurându-se că acestea sunt accesibile și ușor de înțeles pentru cetățeni.
- Revizuirea și Consolidarea Cadrelor Legislative:
  - Să se revizuiască și să se întărească legislația privind sancțiunile în cazurile de corupție în sectorul medical, cu accent pe sancțiuni proporționale și descurajarea practicilor corupte.
  - Să se instituie mecanisme eficiente de aplicare a legii pentru a asigura respectarea standardelor etice și transparenței.
- Continuarea Auditurilor Periodice și Sprijinul Internațional:
  - Să se mențină și să se intensifice auditurile periodice ale instituțiilor medicale pentru a evalua și a gestiona riscurile de corupție.
  - Să se continue colaborarea cu organizații internaționale, beneficiind de asistență și schimbul de experiență pentru consolidarea măsurilor anticorupție.
- Consolidarea Mecanismelor Independente de Monitorizare și Raportare Periodică:

- Să se consolideze și să se extindă mecanismele independente de monitorizare a implementării măsurilor anticorupție, implicate în evaluarea și raportarea periodică.
- Să se asigure publicarea transparentă și regulată a rapoartelor privind progresele înregistrate în combaterea corupției în sectorul medical.
- Aceste recomandări reprezintă pași strategici pentru consolidarea și extinderea eforturilor existente, asigurând astfel un progres semnificativ în direcția unei practici medicale mai transparente, etice și orientate către nevoile cetățenilor.